

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la excepția de neconstituționalitate

acțiunea înaintată de

Comisia de Evaluare a Procurorilor împotriva
Consiliului Superior al Procurorilor și Andrei Balan
(evaluarea externă conform Legii nr. 252/2023)

*(Dosarul nr. 3-6/26
Nr. PIGD 2-26075339-01-3-12062026)*

03 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea avocatului Petru Balan, depusă în numele terțului Andrei Balan, privind sesizarea Curții Constituționale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Leonid Chirtoacă,

Vladislav Gribincea, *judcători*,

cu participarea grefierului Diana Roic,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află cauza administrativă nr. 3-6/26, intentată de Comisia de Evaluare a Procurorilor (Comisie) împotriva Consiliului Superior al Procurorilor (Consiliul) și Andrei Balan (terț) privind anularea actului administrativ adoptat în baza Legii nr. 252/2023. Comisia solicită anularea hotărârii Consiliului și constatarea nepromovării evaluării externe de către Andrei Balan.

2. Cererea a fost repartizată aleatoriu judecătorului raportor Vladislav Gribincea. La 18 iunie 2026 cauza a fost primită pe rol și fixată ședința de judecată pentru 03 iulie 2026. Terțul este reprezentat de avocatul Petru Balan.

3. La 30 iunie 2026, avocatul terțului, Petru Balan, a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 19 alin. (1) și alin. (5) pct. 2) lit. c) Legea nr. 252/2023. El susține că art. 19 alin. (1), care conferă Comisiei de evaluare dreptul de a contesta hotărârile Consiliului, contravine Codului administrativ. Comisia nu este titularul unui drept sau al unui interes legitim vătămat și, prin urmare, nu poate contesta hotărârile Consiliului. Totodată, art. 19 alin. (5) pct. 2) lit. c) atribuie Curții Supreme de Justiție competența de a constata nepromovarea evaluării, deși aceasta are doar rolul de a verifica legalitatea hotărârilor Consiliului și nu poate exercita atribuții ce țin de evaluarea procurorilor sau de soluționarea aspectelor privind cariera acestora, competențe rezervate constituțional doar Consiliului.

4. În cadrul ședinței de judecată din 03 iulie 2026, Andrei Balan și avocatul său, Petru Balan au solicitat admiterea cererii și expedierea sesizării la Curtea Constituțională. Reprezentantul Consiliului, Iulian Gainar, de asemenea a susținut că Comisia de evaluare nu ar trebui să poată contesta hotărârile Consiliului. Reprezentantul Comisiei, Valeriu Cernei, a lăsat această decizie la discreția Curții Supreme de Justiție, remarcând că art. 19 alin. (5) a fost obiectul verificării Curții Constituționale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ ȘI JURISPRUDENȚA RELEVANTĂ

5. Art. 195 Cod administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

6. Art. 12¹ Cod de procedură civilă:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.”

7. În hotărârea nr. 2/2025, Curtea Constituțională a menționat următoarele:

„140. Faptul că dispozițiile contestate nu le permit subiecților evaluați să demisioneze cu menținerea tuturor garanțiilor sociale, la oricare etapă a procesului de evaluare, ci doar în interiorul termenului stabilit de lege nu presupune, în sine, o încălcare a independenței judecătorilor sau a principiului separației puterilor. Această regulă stabilită de Parlament urmărește mai curând să asigure buna desfășurare a procedurii de evaluare, prin delimitarea subiecților care participă la procedura de evaluare de cei care nu participă, ca urmare a depunerii cererii de demisie și prin evitarea risipei de resurse financiare necesare pentru demararea evaluărilor. De asemenea, această regulă mai urmărește să asigure că participarea la procedura de evaluare reprezintă o chestiune voluntară a subiectului.

141. Prin urmare, din perspectiva argumentelor autorilor sesizărilor, Curtea reține că dispozițiile articolelor 3 alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Legea nr. 65/2023 și 3 alin. (2) lit. c) și alin. (4) din Legea nr. 252/2023 nu contravin articolelor 6 și 116 din Constituție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

8. Pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate este necesară întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute la art. 12¹, alin. (2) din Codul de procedură civilă. Prin [hotărârea nr. 2/2016](#), Curtea Constituțională a explicat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării, sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii condițiilor legale. Verificarea constituționalității este competența exclusivă a Curții Constituționale.

9. Obiectul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate îl constituie două alineate ale art. 19 din Legea nr. 252/2023. Potrivit art. 135, alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită controlul constituționalității legilor. Prin urmare, prima condiție din art. 12¹ alin. (2) este îndeplinită. Excepțiile au fost ridicate de o parte în proces. Prin urmare, și a doua condiție este întrunită. Cele două prevederi contestate se referă la dreptul Comisiei de a înainta contestația și la competența Curții Supreme de Justiție de a dispune nepromovarea evaluării dacă admite contestația. Prin urmare, și a treia condiție este îndeplinită.

10. Prin hotărârea nr. 2/2025, Curtea Constituțională a recunoscut art. 19 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 nu contravine art. 6 și 116 din Constituție. Totuși, argumentele invocate pun în discuție aspecte juridice care nu au fost analizate în hotărârea Curții Constituționale nr. 2/2025. Acestea se referă la dreptul Comisiei de evaluare de a contesta hotărârile Consiliului și dreptul Curții Supreme de Justiție de a constata nepromovarea evaluării când Consiliul a dispus promovarea evaluării. Prin urmare, și ultima condiție pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost îndeplinită (decizia CC [nr. 88/2025](#), § 17)

11. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 195 și art. 230 Cod administrativ și art. 12¹ Cod de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea depusă de către avocatul Petru Balan, în numele terțului Andrei Balan, cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității unor prevederi din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor;

Se ridică excepția de neconstituționalitate și se remite Curții Constituționale sesizarea depusă în vederea examinării constituționalității următoarelor sintagme:

- a. „sau de către comisia de evaluare” din art. 19 alin. (1) Legea nr. 252/2023;
- b. „sau nepromovarea evaluării” din art. 19 alin. (5) pct. 2) lit. c) Legea nr. 252/2023”.

Sesizarea avocatului se anexează.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Leonid Chirtoacă

Vladislav Gribincea